

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

GORDILĂ Nicolae
CATAN Liliana
GUZUN Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Petcu Dragomir în numele părții vătămate Ciorbu Natalia și de avocatul Dodica Victoria în numele inculpatului Mereuța Leonid, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

MEREUȚA Leonid Xxxxx, născut la xx xxxxx
xxxx, originar și domiciliat în Xxxxx .

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.11.2016 - 09.06.2017;

Instanța de apel: 20.10.2017 - 08.05.2018;

Instanța de recurs: 11.07.2018 - 01.08.2018.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iunie 2017, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Mereuța Leonid a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.166 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii numită lui Mereuța Leonid a fost suspendată pe termen de probă de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Mereuța Leonid, la 25.07.2016 aproximativ ora 11.00, având intenția privării ilegale de libertate a persoanei, sub pretextul de a chema ambulanța, a invitat-o la el la domiciliu situat în mun. Xxxxx, str. Xxxxx xxx, blocul x ap. xx, pe Ciorbu Natalia, care anterior i-a comunicat că se simte rău și l-a rugat să cheme ambulanța. În continuarea acțiunilor infracționale, Mereuța Leonid, cunoscând că Ciorbu Natalia se simte rău și profitând de starea de neputință a acesteia a închis-o în apartament pe ultima, contrar voinței sale și a plecat într-o direcție necunoscută.

Ulterior, aproximativ la ora 12.00, Ciorbu Natalia, deoarece se simțea rău și neavând altă soluție de a ieși din apartament, a încercat să iasă din apartament prin geam

iar în rezultat a căzut cauzându-și „fractura închisă a femurului stâng 1/3 medie cu deplasarea fragmentelor, luxația centrală a capului femural stâng, fractura de os pubic și ischiatic bilateral, fractura deschisă a osului talar pe stânga, șoc traumatic de gradul I - II, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă”.

Prin acțiunile sale intenționate Mereuța Leonid a săvârșit infracțiunea de privațiune ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea persoanei, săvârșită profitând de starea de neputință cunoscută a victimei, care se datorează bolii sau altui factor, infracțiune prevăzută la art. 166 alin. (2) lit. c) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Petcu Dragomir în numele părții vătămate Ciorbu Natalia a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Mereuța Leonid, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. c) Cod penal, a-i stabili pedeapsă cu închisoare pe termen de 4 ani 6 luni, în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea din contul acestuia în folosul părții vătămate Ciorbu Natalia, a prejudiciului moral în valoare de 50 000 (cincizeci mii) lei.

În motivarea cererii de apel a invocat că Ciorbu Natalia a aflat despre adoptarea sentinței abia la 20.09.2017, prin urmare cererea de apel urmează a fi repusă în termen în baza art. 403-404 Cod procedură penală.

În rezultatul leziunilor corporale Ciorbu Natalia a pierdut capacitatea de a se mișca de sine stătător, nu mai poate activa în câmpul muncii, deține grad de invaliditate, suferă zilnic dureri insuportabile. Dat fiind faptul că partea vătămată a lipsit de la examinarea cauzei penale în fond, aceasta poate fi recunoscută ca parte civilă în temeiul art. 62, 222 Cod de procedură penală.

Prejudiciul moral suferit de partea vătămată în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului se estimează la suma de 50 000 (cincizeci mii) lei. Acțiunea civilă în vederea recuperării prejudiciului material suferit de către Ciorbu Natalia, va putea fi înaintată în ordinea procedurii civile, după ce vor fi acumulate toate dovezile necesare în vederea probării prejudiciului material real suferit (cheltuieli pentru tratament fizic și remedierea psihologică, etc).

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, apelantul o consideră prea blândă în coraport cu circumstanțele cauzei și în raport cu impactul unei astfel de infracțiuni asupra societății, din motiv că instanța aplicând prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei pe termen de 3 ani nu a ținut cont de pericolul social sporit al acțiunilor inculpatului, de circumstanțele comiterii infracțiunii.

La fel instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu a restituit părții vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu a încercat în vreun fel să remedieze consecințele rămase în urma acțiunilor sale, instanța bazându-se doar pe declarațiile făcute de către inculpat în cadrul ședinței de judecată.

Nu s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de către inculpat, de motivul acesteia, de persoana celui condamnat, de circumstanțele cauzei care agravează răspunderea inculpatului care în consecință nu va contribui la atingerea scopului propus de pedeapsa penală, scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului.

Astfel, ținând cont de faptul că prin aplicarea unei pedepse se urmărește scopul reeducării persoanei, apelantul a considerat că este oportun de a aplica în privința inculpatului o pedeapsă privativă de libertate pentru a-i da posibilitatea de a conștientiza cele săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018, s-a repus în termen apelul declarat de avocat în numele părții vătămate, s-a admis apelul declarat cu casarea parțială a sentinței, doar în partea stabilirii pedepsei și laturii civile cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

Lui Mereuța Leonid, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166 alin. (2) lit. c) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă de 4 (patru) ani închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis parțial acțiunea civilă și s-a încasat de la Mereuța Leonid în beneficiul părții vătămate Ciorbu Natalia, prejudiciul moral în mărime de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În cadrul examinării cauzei în ordine de apel, instanța a întreprins măsurile necesare de a asigura prezența inculpatului la ședința de judecată și audiind opinia participanților la proces, conducându-se de art. 321 Cod de procedură penală, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului deoarece acesta se eschivează de a se prezenta în instanță.

Cu referire la solicitarea părții vătămate și avocatului acesteia, Dragomir Petcu, privind repunerea în termen a apelului declarat, Colegiul a reținut că la 09.06.2017 a fost pronunțată sentința instanței de fond. Din procesele verbale ale ședințelor de judecată rezultă că în ședințele de judecată partea vătămată nu a fost prezentă la judecată și nici nu există dovadă de citare legală pentru aceste ședințe, mai mult la f.d. 122 se află un raport al ofițerului principal de sector al IP Buiucani, adresat judecătorului, în care se menționează despre faptul că partea vătămată este imobilizată la pat și nu se poate deplasa de sine stătător. Totodată, starea de sănătate a acesteia nu permite transportarea ei cu vreun mijloc de transport, astfel la pronunțarea sentinței partea vătămată nu a fost prezentă, fiindu-i expediată o copie a sentinței motivate, însă la materialele cauzei nefiind prezentă dovada recepționării sentinței de către aceasta.

Colegiul a atestat că circumstanțele expuse, dau temei pentru repunerea în termen a apelului declarat de partea vătămată și avocatul Dragomir Petcu, reținând că depășirea termenului de declarare a apelului a fost determinată de motive întemeiate.

În altă ordine de idei, Colegiul a constatat că instanța de fond a stabilit corect starea

de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, acțiunile inculpatului fiind just încadrate în baza art. 166 alin. (2) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi - *privațiune ilegală de libertate, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată cu răpirea persoanei, săvârșită profitând de starea de neputință cunoscută a victimei, care se datorează bolii sau altui factor.*

Instanța a reținut că autorii apelului sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, dar nu sunt de acord cu pedeapsa aplicată.

Referitor la pedeapsa numită inculpatului, Colegiul a constatat că există motive temeinice de implicare în sensul casării sentinței în partea individualizării și stabilirii acesteia, or atingerea scopurilor pedepsei privind corectarea și reeducarea infractorului, prevenirea săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Astfel, Colegiul a considerat că instanța de fond eronat a reținut că corectarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate, or doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art. 2, 61 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că deși la prima vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși prima instanță urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a personalității infractorului urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări din viața sa și că, pentru îndreptarea lui, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, or doar în aceste cazuri este incidentă instituția suspendării condiționate a executării pedepsei.

Astfel, Mereuța Leonid nu a conștientizat pe deplin faptele comise de el, comportamentul acestuia după pronunțarea sentinței demonstrând elocvent incorectitudinea aplicării pedepsei non-privative de libertate în privința lui.

Ineficiența unei pedepse non-privative de libertate aplicate în privința inculpatului rezultă cert și din comportamentul lui după comiterea infracțiunii or, deși cunoștea că în privința sa este un proces penal în curs, s-a eschivat de la prezentarea în ședința Curții de Apel, a târăgănat examinarea cauzei penale și s-a ascuns de organele de drept, fiind anunțat în căutare. Astfel, circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, a determinat Colegiul să conchidă asupra incorectitudinii aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei față de inculpat.

Prin urmare, instanța de apel a găsit întemeiate motivele apelului declarat și a constatat că concluzia primei instanțe precum că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea art. 90 Cod penal, a fost una neîntemeiată.

La aplicarea noii pedepse inculpatului, Colegiul a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-78 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care este una

comisă cu intenție și face parte din categoria celor grave, de urmările săvârșirii infracțiunii și anume că partea vătămată dorind să se salveze, a sărit de la etajul patru a blocului de locuit, unde a suferit vătămări corporale calificate ca grave, urmând un tratament îndelungat și costisitor, de persoana celui vinovat, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

Totodată, Colegiul analizând cerința avocatului Petcu Dragomir în numele părții vătămate privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, a constatat că aceasta și-a găsit confirmare parțial la judecarea apelului declarat.

Astfel, instanța de apel ținând cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice părții vătămate, de impactul infracțiunii comise asupra sănătății părții vătămate, de faptul că acesteia i-au fost cauzate vătămări corporale grave, a necesitat tratament, ținând cont de gradul de vinovăție, rolul și comportamentul inculpatului, a considerat necesar de a încasa cu titlu de prejudiciu moral de la inculpat în beneficiul părții vătămate, suma de 15 000 lei, suma care este echitabilă, în raport cu cele comise și cu suferințele părții vătămate în legătură cu infracțiunea comisă. Suma respectivă nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, potrivit căreia suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temeii.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare:

5.1. avocatul Petcu Dragomir în numele părții vătămate Ciorbu Natalia, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, doar în latura civilă și emiterea unei noi hotărâri prin care a fi încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate, prejudiciul moral în valoare de 50 000 lei.

În motivarea recursului avocatul invocă că instanța de apel, prin admiterea parțială a acțiunii civile înaintate, nu a ținut cont de starea de sănătate în care se află partea vătămată, de faptul că din cauza acțiunilor infracționale ale inculpatului, aceasta a rămas invalid cu grad de dizabilitate accentuat, fiindu-i păstrat doar 40% din capacitatea de muncă, fapt confirmat prin extrasul medical din 20.10.2017 și certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă.

Mai mult ca atât, partea vătămată în cadrul ședințelor de judecată din instanța de apel s-a prezentat doar cu ajutorul cadrului de mers, fiind mereu însoțită de o altă persoană și suportând în acest sens dureri fizice în regiunea bazinului și picioarelor, datorită mersului cu ajutorul dispozitivului special destinat deplasării persoanelor cu dereglări de funcție a aparatului locomotor.

5.2. avocatul Dodica Victoria în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței instanței de fond.

În susținerea recursului avocatul indică că instanța de apel, repunând apelul părții

vătămate în termen, a lăsat fără vedere prevederile legale stipulate în art. 403, 404 Cod de procedură penală, care stipulează că apelul poate fi depus nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit materialelor cauzei, sentința instanței de fond a devenit definitivă la 22.06.2017 iar la 26.06.2017 a fost trimisă spre executare biroului de probațiune. Prin scrisoarea din 30.06.2017, Biroul de probațiune a confirmat primirea spre executare a sentinței în cauză. Respectiv, de la intentarea procedurii de executare și până la înaintarea apelului pe caz au trecut mai mult de 15 zile indicate în Codul de procedură penală. Or, repunerea apelului cu aproximativ 3 luni după începerea executării sentinței de condamnare contravine prevederilor art. 403, 404 Cod de procedură penală și servește temei de casare a hotărârii atacate.

Totodată, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și a stabilit neîntemeiat o pedeapsă mai aspră inculpatului, or motivarea Colegiului în acest sens, nu are un suport probatoriu, la materialele cauzei nefiind anexate probe care ar confirma faptul că pedeapsa mai blândă și fără izolare de societate nu ar corecta și reeduca inculpatul.

În apelul depus în numele părții vătămate se solicită încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei de la inculpat, însă nu se solicită admiterea acțiunii civile, care, după cum se stipulează în art. 221 alin. (3) Cod de procedură penală, nu a fost înaintată. Expunerea instanței de judecată pe marginea acțiunii civile care de facto nu a fost înaintată conform prevederilor legale, depășește limitele apelului depus, iar admiterea de către instanța de apel a acțiunii civile neînaintate conform prevederilor legale, reieșind din prevederile art. 6 alin. (1) pct. 11¹) Cod de procedură penală, constituie o eroare gravă de fapt.

5.3. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul depune referință prin care solicită instanței de recurs a decide asupra inadmisibilității acestora, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

6.1. Cu referire la recursul avocatului Petcu Dragomir în numele părții vătămate Ciorbu Natalia, Colegiul reține că recurentul, în partea dispozitivă a acestuia a indicat art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, normă de drept ce prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel nu s-a*

pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Astfel, acest punct conține 5 temeuri care pot fi invocate în recurs, însă recurentul nu a concretizat care din acestea le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă ele, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă, prin urmare acest temei a fost invocat de recurent declarativ, nespecificând care eroare prevăzută la pct. 6) al articolului menționat a fost comisă de către instanța de apel.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și nici pedeapsa stabilită inculpatului, invocând doar dezacordul cu cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat părții vătămate și stabilit de către instanța de apel.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul reține că, instanța de apel examinând apelurile declarate, a menționat că cuantumul prejudiciului moral încasat, a fost incorect stabilit de către instanța de fond, considerând necesar a încasa de la Mereuța Leonid în beneficiul părții vătămate Ciorbu Natalia, suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat. Or, art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Mai mult, instanța de recurs reține că legiuitorul nu a prevăzut nici un criteriu după care trebuie evaluat cuantumul despăgubirii pentru repararea prejudiciului moral, dar în literatura de specialitate și practica judiciară au fost stabilite anumite criterii de apreciere a prejudiciului moral, legate de importanța valorii morale lezate, durata și intensitatea durerilor fizice și psihice, tulburările și neajunsurile suferite de victima prejudiciată moral. Aprecierea trebuie făcută de la caz la caz, în funcție de toate circumstanțele și

împrejurările speței, de care s-a condus instanța de apel când a dispus încasarea despăgubirilor morale, reieșind din conduita culpabilă a inculpatului, cât și din suferințele fizice și psihice pe care le-a suportat partea vătămată de pe urma acțiunilor ilicite ale inculpatului.

În speță, Colegiul consideră că instanța de apel just a considerat suma de 15 000 lei dispusă de a fi încasată în beneficiul părții vătămate drept una echitabilă, care corespunde suferințelor psihice suportate de partea vătămată Ciorbu Natalia în urma acțiunilor inculpatului Mereuța Leonid.

6.2. Cu referire la recursul avocatului Dodica Victoria în numele inculpatului, Colegiul reține că în susținerea acestuia recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când a fost admisă o eroare gravă de fapt, apelul a fost introdus tardiv și când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa*. Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, și încasarea din contul inculpatului a prejudiciului moral în beneficiul părții vătămate, solicitând în acest sens, menținerea sentinței instanței de fond.

Sub aspectul pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, recurentul invocă faptul că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt atunci când s-a expus pe marginea acțiunii civile, care de facto nu a fost înaintată conform prevederilor legale. Colegiul stipulează că contrar celor menționate de recurent, instanța de apel a încasat în folosul părții vătămate suma de 15 000 lei drept prejudiciu moral, în conformitate cu prevederile art. 1422 alin. (1) și 1423 alin. (1) Cod civil, or acest prejudiciu a rezultat din acțiunile infracționale ale făptașului. Mai mult, potrivit art. 616 alin. (2) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Astfel, Colegiul constată că instanța de apel corect a dispus încasarea prejudiciului moral din contul inculpatului în folosul părții vătămate, or ultima nu a fost prezentă în cadrul examinării cauzei în instanța de fond din motiv de boală, care a fost consecința celor comise de inculpat, iar potrivit legislației în vigoare, aceasta are dreptul de a fi despăgubită moral pentru suferințele fizice și psihice pe care le-a suportat.

Cât ține de temeiul pentru recurs stipulat de pct. 7) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, invocat de recurent, Colegiul consideră că acesta nu și-a găsit confirmarea, or apelul declarat de către partea vătămată și avocatul acesteia, a fost repus

în termen de către instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, iar adoptarea acestei soluții a fost determinată de motive întemeiate, exprimate prin motive de boală a părții vătămate, care nu a depins de dorința acesteia.

Așa dar, capacitatea de a admite repunerea în termen a apelului, o are exclusiv instanța de apel. Totodată, aceeași instanță are funcția de a aprecia dacă situația invocată de apelant, constituie în mod efectiv cauze de împiedicare a declarării apelului.

Referitor la mențiunea recurentului precum că de la intentarea procedurii de executare și până la înaintarea apelului, au trecut mai mult de 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale indicate în Codul de procedură penală, Colegiul stipulează că aceste condiții îl privesc doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, temei invocată de avocat sub aspectul pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul, după cum a menționat supra, consideră că nici acest temei nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlăture acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs precizează că solicitarea avocatului privind menținerea sentinței prin care în privința inculpatului a fost aplicat art. 90 Cod penal, este neîntemeiată, or faptul că inculpatul nu are antecedente penale, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut vina, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, nu pot servi ca circumstanțe pentru aplicarea în privința lui Mereuța Leonid a unei pedepse neprivative de libertate. Este de menționat totuși faptul că în urma celor comise de către inculpat, partea vătămată a căpătat leziuni corporale în urma cărora a pierdut capacitatea de a se mișca de sine stătător, nu mai poate activa în câmpul muncii și deține grad de invaliditate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei non privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurenților nu constituie temeuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate și potrivit legii decide inadmisibilitatea lor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Petcu Dragomir în numele părții vătămate Ciorbu Natalia și de avocatul Dodica Victoria în numele inculpatului Mereuța Leonid, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel

Chișinău din 08 mai 2018, în cauza penală privind-l pe Mereuța Leonid Xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 29 august 2018.

Președinte

GORDILĂ Nicolae

Judecător

CATAN Liliana

Judecător

GUZUN Ion